

TTO - PGS.TS Nguyễn Văn Lễ - chủ tịch hội đồng khoa học Trường THPT chuyên Khoa học tự nhiên (ỖHQG Hà Nội), cho rằng việc phát hiện, bồi dưỡng nhân tài đang bị hiểu sai.

Cùng với việc phát hiện và bồi dưỡng, nghiệp vụ kiến cho rằng Nhà nước cần có chính sách đầu tư bài bản cho các tài năng để họ có thể phát huy năng lực của mình - như: NHƯ HÙNG

Vấn đề duy trì nghề nuôi dế ngò nhân tài, nghề PGS.TS Nguyễn Vũ Long - chủ tịch hội đồng khoa học Trường THPT chuyên Khoa học tự nhiên (ĐHQG Hà Nội) - cho rằng việc phát hiện, nuôi dế ngò nhân tài đang bị hiểu sai.

Trào đ□i v□i Tu□i Tr□, PGS.TS Nguy□n n Vũ L□□ng cho bi□t:

- Năm 1965, Thạc sĩ nông học Phạm Văn Đăng đã được học vị thành lập trường chuyên, lấy đó là cái nôi nuôi dưỡng nhân tài cho đất nước, đã 55 năm trôi qua nhưng tôi vẫn nhớ quan điểm đó là đúng và cũng nhớ có sự chệch đó mà Trường THPT chuyên Khoa học tự nhiên (trước đây chỉ là khối chuyên Khoa học tự nhiên của ĐHQG Hà Nội - PV) đã có nhiều thế hệ học sinh thành đạt, đang có những đóng góp nhiều lĩnh vực, trong đó có lĩnh vực nghiên cứu khoa học.

Đến nay h^o th^ong tr^ong chuyên có ^o các t^onh thành. Có nh^ong tr^ong chuyên đ^oc đ^ou t^o đ^op, nh^ong tôi l^oi th^oy h^oc sinh chuyên b^ong gi^o không b^ong h^oc sinh chuyên c^oa 10-20 năm tr^ong.

Nếu quan niệm rằng chuyên môn ra chỗ để lập đi tuy nhiên nhỡm đi thi là sai lầm và nhân tài cũng không có nghĩa chỗ là nhỡm ngớng đi thi đâu t giỏi. Giờ ở thỡng, huy chỡng có đỡc t các cuỡc thi quỡc t, khu vỹc chỡ là mớ t thỡc đố đĩ vỹi các trỡng chuyên khi hỡc sinh cĩ a ta đỡc tham gia các sỡn thi chung vỹi hỡc sinh các nỡc.

* Vì y theo ông, mọt ngôi trờng ng**ười bị dể bị ng nhân tài** phở i nhữ thữ nào?

Nó không phải để chạy nhanh hơn kỹ thuật cao siêu, mà cũng để dạy nội dung kỹ thuật cơ bản như những người khác, chỉ là cách thức học hiện đại hơn, hiệu quả hơn.

Nh ấ ng h ấ c sinh ấ u tú c ấ a tr ấ ng chuyên đi thi qu ấ c t ấ có gi ấ i cũng không ph ấ i nh ấ ng ng ấ i có ki ấ n th ấ c chuyên sâu nh ấ m ấ t nhà khoa h ấ c mà ch ấ là nh ấ ng h ấ c sinh n ấ m ki ấ n th ấ c c ấ b ấ n v ấ ng vàng và khéo léo trong v ấ n d ấ ng.

Đi ấ u quan tr ấ ng mà nh ấ ng n ấ i nuôi d ấ ng nhân tài t ấ o nên cho h ấ c sinh là đ ấ a ra nh ấ ng thách th ấ c đ ấ h ấ c sinh bi ấ t cách v ấ t qua thách th ấ c, truy ấ n cho h ấ c sinh s ấ đam mê và theo đ ấ i đ ấ n cùng đam mê đó.

**** Trong b ấ i c ấ nh h ấ n nay, theo ông, v ấ c nuôi d ấ ng nhân tài đ ấ có nh ấ ng đóng góp h ấ u ích c ấ n ph ấ i nh ấ th ấ nào?***

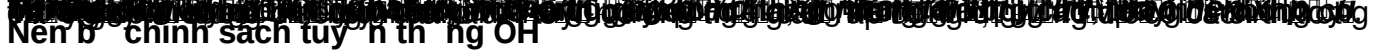
- Bây gi ấ chúng ta đã quen khi nghe nói v ấ cách m ấ ng 4.0. V ấ y đ ấ có nhân l ấ c ch ấ t l ấ ấ ng, có nhân tài đáp ấ ng s ấ thay đ ấ i h ấ ấ ng t ấ i m ấ t n ấ n công nghi ấ p 4.0 có nghĩa con ng ấ i ph ấ i có trình đ ấ , tâm th ấ đ ấ làm ch ấ k ấ thu ấ t công ngh ấ .

M ấ c tiêu đ ấ t ra v ấ i h ấ c sinh tr ấ ng tôi là gi ấ i khoa h ấ c t ấ nhiên, tin h ấ c, ngo ấ i ng ấ , có kh ấ năng hòa nh ấ p, chia s ấ v ấ i c ấ ng đ ấ ng, có kh ấ năng h ấ p tác, kh ấ năng thuy ấ t ph ấ c, d ấ n d ấ t đ ấ góp ph ấ n ki ấ n t ấ o xã h ấ i.

Ngoài ra, bao trùm lên t ấ t c ấ , ph ấ i rèn luy ấ n đ ấ h ấ c sinh có nhân cách t ấ t. Không có nhân cách t ấ t thì gi ấ i cũng không th ấ có đóng góp có ích cho c ấ ng đ ấ ng, cho đ ấ t n ấ c.

Vì th ấ trong ch ấ ấ ng trình d ấ y h ấ c, không ch ấ có d ấ y các môn chuyên mà cho h ấ c sinh tham gia ho ấ t đ ấ ng nghi ấ n c ấ u khoa h ấ c, ho ấ t đ ấ ng c ấ ng đ ấ ng, đ ấ a ra các v ấ n đ ấ có ý nghĩa v ấ i cu ấ c s ấ ng đ ấ h ấ c sinh ấ ng đ ấ ng ki ấ n th ấ c gi ấ i quy ấ t...

Và đ ấ giúp h ấ c sinh quen v ấ i v ấ c v ấ t qua thách th ấ c, nuôi d ấ ng đam mê, không th ấ ch ấ xây d ấ ng m ấ t con đ ấ ng h ấ c t ấ p d ấ dàng quá mà ph ấ i khó d ấ n đ ấ thách th ấ c luôn ấ phía tr ấ c.

- Các nòng cốt học đã học sinh đến các kỳ thi Olympic giữa học ngày học a học ng ng i thông minh. Đó chính là học giao lưu, học hỏi, khích lệ các học sinh có năng khiếu học theo đuổi đam mê.

A group of students in white uniforms and a police officer in a blue uniform are looking at a document together outdoors. In the background, a red banner with Vietnamese text is visible.

*** Và để đảm bảo các tiêu chí đúng thì có nên thay đổi về cơ cấu khuyến khích học sinh giỏi về chính sách tuyển sinh, ưu tiên xét tuyển ĐH như hiện nay không?**

4 / 8

m t cách không chính xác. Nh ng năm g n đây h c sinh có gi i trong h i thi khoa h c k thu t qu c gia và qu c t cũng đ c u tiên xét tuy n, tuy n th ng. Th nên cũng có chuy n h c sinh đăng ký s n ph m đ thi nh ng nh v ng i khác làm.

Vi c đ tuy n ĐH ph i đ các tr ng ĐH quy t đ nh tuy n ch n theo các tiêu chí phù h p v i đ c thù ngành ngh . Vì có nh ng h c sinh đ c tuy n th ng nh ng môn h c mà h c sinh đó có năng khi u có phù h p v i lĩnh v c đào t o c a ngành mà các em đó đ c tuy n th ng đâu. Tôi cho r ng chính sách này nên b . H c sinh có gi i th ng có th có b ng khen, ch ng nh n đ l u h s , lý l ch cho h c sinh...

*** GS B ch Thành Công** (ch t ch H i đ ng ch c danh giáo s ngành v t lý):

Không nên quá o tỡ ng v nh ng t m huy chẵng

Nhi u ng i lo l ng h c sinh Vi t Nam đo t gi i cao t i các k thi Olympic qu c t nh ng r i đ ng dài v sau l i không th y d u tích đ đầu. Chúng ta cũng c n bình tĩnh nhìn đúng giá tr c a các gi i th ng t các cu c thi ch n h c sinh gi i, thi Olympic qu c t này. Thành công là cu c tr ng chinh dài h i, ch không đ ng k t qu m t cu c thi, m t cu c đua ng n h n.

Xét đ n cùng, các k thi này cũng ch đ t ra các bài toán đã có l i gi i đ tìm ki m và l a ch n ng i có kh năng tìm ra l i gi i nhanh nh t cho bài toán có s n trong th i gian nh t đ nh. Còn s thành công t ng lai l i đ a vào s sáng t o, s phát hi n, tìm tòi cái m i ch a ai bi t, ch a ai tìm ra. Không ai v đích ngay t đ m xu t phát nên h u qu sai l m c a truy n thông quá ghê g m v các cu c thi h c sinh gi i s đ n đ n nh ng o t ng mà chúng ta c n s a ch a lâu dài.

*** Ông Ổ ng T Ân** (giám đ c đ u hành Qu qu c gia v đ i m i giáo d c ph thông Vi t Nam):

Nhi u n ẩ m c b nh thành tích tr m kha

M ẩ t tích c ẩ c n ẩ i b ẩ t c ẩ a tr ẩ ng chuyên là cung c ẩ p thành viên đ ẩ i tuy ẩ n Vi ẩ t Nam tham d ẩ các k ẩ thi Olympic khoa h ẩ c qu ẩ c t ẩ . Các đ ẩ i tuy ẩ n đã g ẩ t hái đ ẩ c nhi ẩ u huy ch ẩ ng qua các k ẩ thi. Nh ẩ ng tr ẩ i qua m ẩ y ch ẩ c năm, nh ẩ ng b ẩ t c ẩ p c ẩ a tr ẩ ng chuyên ngày càng th ẩ y rõ.

Tuy nói là đào t ẩ o toàn di ẩ n, nh ẩ ng th ẩ c ch ẩ t h ẩ chuyên là "d ẩ y chuyên" và "h ẩ c chuyên", ch ẩ chuyên sâu vào m ẩ t môn h ẩ c, đ ẩ n chuyên. B ẩ n ch ẩ t là tr ẩ ng chuyên bi ẩ t, là t ẩ p trung ngu ẩ n l ẩ c d ẩ y đ ẩ n chuyên. B ẩ i v ẩ y cho t ẩ i nay, đã quá n ẩ a th ẩ k ẩ t n t ẩ i, v ẩ n ch ẩ a có m ẩ t khái ni ẩ m chính xác và đ ẩ y đ ẩ v ẩ m ẩ t ng ẩ nghĩa cho khái ni ẩ m: tr ẩ ng chuyên là gì?

Nhi ẩ u đ ẩ a ph ẩ ng m ẩ c b ẩ nh thành tích tr m kha. L ẩ y đo l ẩ ng ch ẩ t l ẩ ng h ẩ chuyên b ẩ ng nh ẩ ng t ẩ m huy ch ẩ ng, b ẩ ng s ẩ l ẩ ng các gi ẩ i h ẩ c sinh gi ẩ i qu ẩ c gia. Năm nay thành tích ph ẩ i cao h ẩ n năm tr ẩ c, đó là m ẩ nh l ẩ nh c ẩ a lãnh đ ẩ o nhi ẩ u đ ẩ a ph ẩ ng.

N ẩ u v ẩ n duy trì h ẩ th ẩ ng tr ẩ ng chuyên thì c ẩ n thi ẩ t k ẩ l ẩ i. Theo đó, vi ẩ c t ẩ ch ẩ c quá trình d ẩ y h ẩ c ph ẩ i đi theo các nguyên lý c ẩ b ẩ n c ẩ a giáo d ẩ c hi ẩ n đ ẩ i. D ẩ y h ẩ c qua ho ẩ t đ ẩ ng và qua tr ẩ i nghi ẩ m. D ẩ y h ẩ c sinh cách h ẩ c, cách nghĩ và cách s ẩ ng, cách làm ng ẩ i. Phát tri ẩ n cho h ẩ c sinh các năng l ẩ c t ẩ h ẩ c, phán đoán, h ẩ p tác, giao ti ẩ p và công ngh ẩ . ẩ nh ẩ ng n ẩ i trình đ ẩ t ẩ duy c ẩ a h ẩ c sinh m ẩ m m ẩ i s ẩ chuy ẩ n sang m ẩ c cao h ẩ n, đó là giáo d ẩ c năng l ẩ c ho ẩ c giáo d ẩ c giá tr ẩ cho h ẩ c sinh.

Và m ẩ t đ ẩ m n ẩ a là c ẩ n thay đ ẩ i l ẩ i ph ẩ ng th ẩ c thi cho h ẩ chuyên. Không th ẩ duy trì cách t ẩ ch ẩ c và n ẩ i dung thi h ẩ c sinh gi ẩ i qu ẩ c gia nh ẩ hi ẩ n nay, nó quá đi sâu vào h ẩ c thu ẩ t. Có th ẩ ti ẩ p t ẩ c tham gia các k ẩ thi Olympic khoa h ẩ c qu ẩ c t ẩ . Tuy nhiên nhi ẩ m v ẩ này nên giao cho s ẩ ít các tr ẩ ng ĐH th ẩ c hi ẩ n, ch ẩ ng h ẩ n nh ẩ Tr ẩ ng THPT chuyên ĐH Khoa h ẩ c t ẩ nhiên Hà N ẩ i, Tr ẩ ng THPT Năng khi ẩ u ĐHQG TP.HCM, Tr ẩ ng THPT chuyên ĐH S ẩ ph ẩ m Hà N ẩ i. Đây là các đ ẩ a ch ẩ có r ẩ t nhi ẩ u ti ẩ m năng và th ẩ c ti ẩ n đ ẩ d ẩ y h ẩ c chuyên sâu m ẩ t môn, theo h ẩ ng hàn lâm. Quan đ ẩ m này phù h ẩ p v ẩ i nhi ẩ u n ẩ c.

V n ỗ không ph i ỗ o t gi i...

T ầ i Singapore hay Malaysia, h ầ c sinh đ ầ c đ ầ u t ầ nh ầ u đ ầ rèn luy ầ n th ầ m ầ nh h ầ c s ầ thích ầ m ầ t lĩnh v ầ c nh ầ t đ ầ nh. Nh ầ ng h ầ phát tri ầ n theo mô hình "câu l ầ c b ầ ", n ầ i h ầ c sinh có không gian đ ầ sinh h ầ t, h ầ c t ầ p, nghiên c ầ u sâu h ầ n v ầ môn h ầ c. Vì v ầ y công th ầ c đào t ầ o này giúp h ầ c sinh phát huy kh ầ năng tìm tòi, làm v ầ c nhóm và t ầ th ầ chinh ph ầ c, ch ầ không ph ầ i đ ầ c luy ầ n đ ầ ầ m gi ầ i.

Câu chuy ầ n t ầ ng t ầ di ầ n ra ầ Nga, n ầ i các đ ầ i nhóm l ầ a h ầ c sinh có "truy ầ n th ầ ng" giành gi ầ i cao t ầ i các cu ầ c thi công ngh ầ , l ầ p trình, th ầ ng đ ầ c h ầ tr ầ nghiên c ầ u và h ầ c t ầ p ch ầ không ph ầ i luy ầ n gi ầ i đáp nh ầ ng câu h ầ i có s ầ n.

Noel, m ầ t nhà báo t ầ i Malaysia ầ ng h ầ các cu ầ c thi qu ầ c t ầ , nói v ầ i Tu ầ i Tr ầ : "T ầ i Malaysia không có các l ầ p h ầ c đ ầ c bi ầ t (đ ầ đ ầ thi), nh ầ ng có các câu l ầ c b ầ nh ầ câu l ầ c b ầ toán h ầ c. Các câu l ầ c b ầ này là nh ầ ng nhóm s ầ đ ầ i di ầ n cho các tr ầ ng tham gia đ ầ thi.

Các h ầ c sinh nên tham gia đ ầ thi vì đ ầ u đó giúp h ầ xây đ ầ ng cá tính, giúp h ầ c sinh m ầ r ầ ng ki ầ n th ầ c. V ầ n đ ầ không ph ầ i là giành gi ầ i, mà là s ầ chu ầ n b ầ cho h ầ c sinh m ầ t tâm th ầ mu ầ n v ầ n lên đ ầ t thành tích h ầ u hình".

Th ẩ ng cao nh t b ng 50 l n m c l ẩ ẩ ẩ c ẩ s

- H ầ c sinh đ ầ t 2 huy ch ầ ng vàng th ầ gi ầ i trong k ầ thi Olympic các môn h ầ c, nghiên c ầ u khoa h ầ c k ầ thu ầ t hay k ầ thi tay ngh ầ s ầ đ ầ c t ầ ng Huân ch ầ ng Lao đ ầ ng h ầ ng nh ầ t.

- H ầ c sinh, sinh viên đ ầ t huy ch ầ ng vàng th ầ gi ầ i s ầ đ ầ c t ầ ng Huân ch ầ ng Lao đ ầ ng h ầ ng nh ầ . H ầ c sinh, sinh viên đ ầ t huy ch ầ ng vàng châu Á ho ầ c huy ch ầ ng b ầ c th ầ gi ầ i đ ầ c t ầ ng Huân ch ầ ng Lao đ ầ ng h ầ ng ba.

- H ầ c sinh, sinh viên đ ầ t huy ch ầ ng vàng Đông Nam Á ho ầ c huy ch ầ ng b ầ c châu Á ho ầ c

huy ch ấ ẩ ng đ ẩ ng th ẩ gi ẩ i đ ẩ c t ẩ ng b ẩ ng khen Th ẩ t ẩ ng Chính ph ẩ .

Bên c ẩ nh đ ẩ , m ẩ c khen th ẩ ẩ ng h ẩ c sinh, sinh viên đ ẩ t gi ẩ i th ẩ gi ẩ i nh ẩ sau: huy ch ẩ ẩ ng vàng b ẩ ng 50 l ẩ n m ẩ c l ẩ ẩ ng c ẩ s ẩ ; huy ch ẩ ẩ ng b ẩ c: 33 l ẩ n m ẩ c l ẩ ẩ ng c ẩ s ẩ ; huy ch ẩ ẩ ng đ ẩ ng: 22 l ẩ n m ẩ c l ẩ ẩ ng c ẩ s ẩ ; khuy ẩ n khích: 12 l ẩ n m ẩ c l ẩ ẩ ng c ẩ s ẩ .

Đ ẩ i v ẩ i h ẩ c sinh, sinh viên đ ẩ t gi ẩ i châu Á, m ẩ c t ẩ n th ẩ ẩ ng nh ẩ sau: huy ch ẩ ẩ ng vàng: 33 l ẩ n m ẩ c l ẩ ẩ ng c ẩ s ẩ ; huy ch ẩ ẩ ng b ẩ c: 22 l ẩ n m ẩ c l ẩ ẩ ng c ẩ s ẩ ; huy ch ẩ ẩ ng đ ẩ ng: 12 l ẩ n m ẩ c l ẩ ẩ ng c ẩ s ẩ ; khuy ẩ n khích: 7 l ẩ n m ẩ c l ẩ ẩ ng c ẩ s ẩ .

(Theo đ th o ng h ẩ nh v ch ẩ khen th ẩ ẩ ng ẩ i v i h ẩ c sinh, sinh viên ẩ t gi ẩ i trong các k thi qu c gia, qu c t).

VĨNH HÀ - NG ẩ C HÀ - M ẩ NH Đ ẩ C